

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 621. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753868677616/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

var beregnede paa Trykning, Blandingen af Aandsøverlegenhed og Letfærdighed tiltalte i højeste Grad. Som ovenfor nævnt troede Mange, at Brevene maatte have Heine til Ophav. Forfatteren var moderne til det Yderste, grundigt blaseret, vidtgaaende i politisk Frisind, i Et og Alt aandsfri.

For os Nulevende har de fire Bind *Briefe eines Verstorbenen* (*Breve fra en Afdød*) omtrent samme Værd som Fru de Girardins indtagende fire Bind *Lettres parisiennes du Vicomte de Launay*. Hun er friskere og skriver mangfoldige Gange bedre end Fyrsten. Han har verdensborgerlige Erfaringer fra Samfundskrise og Lande, som hun intet kender til. Man læse f. Eks. som Prøve paa hans Stil den fordringsløse Gengivelse af hans Samtale med Goethe i Weimar, der findes i Brevenes tredje Bind. Hans begejstrede Ærefrygt for Goethe gør Indtryk af Ægthed, Goethes Svar paa hans Artigheder ikke mindre. Goethe har straks talt til ham om Muskau (der er betegnet som M.) og fremhævet det Fortjenstlige i som Pücker at vække Skønhedssansen; Enhver skulde blot i sin Livskres, den være stor eller lille, arbejde trofast og med Kærlighed, saa skred man frem imod det almindelige Vel. Han for sin Del havde ikke gjort andet, og Pücker gjorde jo det samme i Muskau.

Pücklers følgende talrige Bind Rejseskildringer lader os ganske kolde. De mangler den første Brevsamlings Uvilkaarlighed og i endnu højere Grad det literære Talent, der alene kunde erstatte den. Men de tiltalte Samtiden, vel omtrent indtil Aaret 1844, i lige saa høj Grad som de første Bøger, og den Yndest, Forfatteren nød, naaede en rivende Højde; han var kendt og beundret allevegne omtrent som Franz Liszt. Heine tilegner ham endnu i 1854 sin *Lutetia* i en begejstret Fortale, i hvilken han kalder ham *mein hochgefeierter und wahlverwandter Zeitgenosse*. Og i Varnbagens Dagbøger læser man under 7. Juli 1839: «Fyrst Pücklers Navn virker dog som en Trolddom paa Folk. Hele den store Verden i alle Nationer hører med Spænding efter, saasnart Talen er om ham. Han har et vældigt Ry, og jo klogere En er, des mere skatter han ham.»

Allerede 1834 havde Varnbagen sagt om ham, at han havde noget tilfælles med det unge Tyskland, endda det Væsenligste, nemlig den fuldkomne Aandsfrihed, og senere brugte han det Udtryk om ham, at han svarede til Overhuset i den moderne tyske Literatur som Heine til Underhuset.